

Inatsisartut Revisionsudvalg

Bilag

5

Anmodning om Naalakkersuisuts kommentarer til revisionsprotokollater

Departementet for Finanser har den 16. juni modtaget anmodning om Naalakkersuisuts kommentarer til revisionsprotokollater vedrørende landskassens regnskab 2015 samt nettostyrede virksomheder.

Departementet for Finanser har indhentet kommentarerne hos relevante Departementer.

Hermed fremsendes kommentarerne til revisionsudvalgets velvillige behandling.

Besvarelsen fremsendes på grønlandsk og dansk til adresserne:

inatsisartut@inatsisartut.gl og frsc@ina.gl

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Randi Vestergaard Evaldsen

14-07-2016
Sags nr. 2016-11032
Dok. nr. 3172003

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Naalakkersuisuts svar på revisionsprotokollat til Landskassens regnskab 2015

Revisionsudvalget har d. 16. juni 2016 fremsendt revisionsprotokollat til Landskassens regnskab 2015, samt underliggende nettostyrede virksomheder til Naalakkersuisut, og bedt om dets bemærkninger til protokollatet.

I dette notat fremlægges Naalakkersuisuts bemærkninger til revisionsprotokollatet. Notatet er struktureret på en sådan måde, at anmærkningerne fra revisionen vil blive kommenteret successivt med anførelse af det ansvarlige Departement, Styrelse og evt. enhed herunder.

For et punkt kan flere enheder være ansvarlige. I disse tilfælde vil det være anført hvilke enhed der har svaret hvert sit.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

3. Revisionsbemærkninger til årsregnskabet

Som det fremgår af ovenstående, så har vi forsynet Landskassens regnskab for 2015 med en påtegning uden forbehold og med supplerende oplysning vedrørende ikke revideret budget.

Det betyder, at Landskassen regnskab samlet set giver et retvisende billede under hensyntagen til Landskassens regnskabsprincipper – ikke mindst i forhold til effektiviseringen heraf. Som eksempel herpå kan nævnes digitalisering af alle bilag samt større fokus på transaktioner på lønområdet.

Som det vil fremgå af de følgende afsnit, så er der imidlertid i lighed med tidligere år stadig en del områder, hvor administrationen kan styrkes yderligere, ligesom der er områder, hvor vi har fundet mindre væsentlige fejl i regnskabet.

Især finder vi at det store omfang af posteringer i supplementsperioden – herunder om- og efterposteringer – er bekymrende, da det kan være udtryk for en manglende kvalitet i den løbende budgetopfølgning og dermed også præcisionen i estimeringen af årsresultatet.

Hertil oplyser Finansdepartementet

Departementet tager revisors bemærkning til efterretning. Departementet kommunikerer løbende med de øvrige departementer og enheder om vigtigheden af rettidig bogføring/driftsførelse af bilag.

Implementeringen af formelle budgetopfølgninger og estimer af overholdelse af bevillinger skærper også departementernes og enhedernes behov for en god kvalitet i bogføring/driftsførelse af bilag.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

Årets revisionsbemærkninger

Nr.	Revisionsbemærkning	Reference
2015-1	Materiale til brug for revisionen i forbindelse med årsregnskabsafslutningen	3.1.1.

3.1.1 Materiale til brug for revision i forbindelse med årsregnskabsafslutningen

Grundlæggende er det vores vurdering, at der arbejdes målrettet på at forbedre dokumentationsmaterialet i tilknytning til aflæggelsen af årsregnskabet.

Ikke desto mindre bemærker vi, at den dokumentation for kvalitetssikringen af årsrapporten heller ikke i år var udarbejdet ved påbegyndelsen af revisionen.

Hertil oplyser DcR, ved ASA, under Finansdepartementet:

Revisionen af Landskassens regnskab havde et ændret indhold i forhold til tidligere år. DcR vil derfor tilpasse sig dette, således at indholdet i dokumentationen for kvalitetssikringen af årsrapporten kan svare til det som revisionen efterlyser.

DcR arbejder løbende med at forbedre den månedlige afstemning og opfølgning på Selvstyrets drift og balance.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

3.2.1 Indskærpelse af regler om udarbejdelse af skriftlige forretningsgangsbeskrivelser

I revisionsprotokollen for 2013 side 947 anførte vi følgende:

" Alle regnskabsførende enheder skal udarbejde en lokal regnskabsinstruks, der hvert år skal indsendes i en ajourført udgave til Intern Revision inden udgangen af marts måned. Et væsentligt element i regnskabsinstruksen er oversigten over medarbejdere, der kan disponere og attestere indtægter og udgifter.

Det er vores vurdering, at denne proces fungerer tilfredsstillende.

Vi har dog i enkelte tilfælde – typisk i forbindelse med strukturændringer – konstateret, at enhederne fungerer uden egen regnskabsinstruks i en periode."

Vi har ved årets revision konstateret at forholdet ikke er ændret i forhold til sidste år, hvorfor vi fastholder vores bemærkning.

Hertil oplyser Intern revision, ved ASA, under Finansdepartementet:

Der henvises til besvarelse under punkt 4.2.4 (regnskabshåndbogen).

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

3.2.2 Bedre beskrivelse af overførselsregler, konsolideringsprincipper og resultatbeskriver under anvendt regnskabspraksis

I revisionsprotokollen for 2013 side 953 anførte vi følgende:

" Selvstyret årsregnskab aflægges i al væsentlighed efter udgiftsbaserede regnskabsprincipper.

Det betyder at indtægter og udgifter som udgangspunkt henføres til det regnskabsår, hvor den ydelse der ligger til grund for en indtægt eller en udgift leveres (retserhvervelsesprincippet).

Grundprincippet afviges dog på enkelte områder som eksempelvis indtægter fra skatter og afgifter (indberettede skatter korrigeret for resultater af det ligningsmæssige arbejde) samt i forhold til betydelige krav, der ikke kan opgøres endeligt på statustidspunktet (hensættelser).

For så vidt angår de selvstændige virksomheder (brancheskolerne), så indgår disse både som aktivitetsbaserede tilskud (udgift) på en Finanslovskonto og som indtægter på andre Finanslovskonti. Både

udgift og indtægt gives som Driftsbevillinger. Der foretages ikke eliminering heraf, hvorfor selvstyrets samlede regnskab kommer til at vise større udgifter og indtægter end der reelt er tale om.

På en række Finanslovskonti (primært vedrørende brancheskolerne) er der overførselsadgang, hvilket administreres ved at over/underskud bogføres i skolernes regnskaber. Derved påvirkes selvstyrets samlede regnskab med poster, der ikke reelt er udtryk for indtægter/udgifter i det pågældende regnskabsår.

Konsolideringsmæssigt er regnskabet opbygget således, at nettostyrede virksomheder kun indgår med bevillingsafregning og mellemregninger – på næsten samme måde som de selvstyrejede selskaber.

Selvstyret viser to resultater i årsregnskabet:

- **DAU-resultatet** – der udgør summen af indtægter, driftsudgifter, anlægsudgifter og forskydninger i udlån. DAU-resultatet har til formål, at sikre en bevillingsmæssig ramme for både indtægter og udgifter og ind- og udbetalinger vedrørende udlån.
- **DA-resultatet** – der udgør DAU-resultatet korrigeret for (efter tilbageførsel af) forskydninger i udvalgte udlån. Det defineres fra lånetype til lånetype, hvorvidt det skal korrigeres i DAU-resultatet for at nå frem til DA-resultatet eller ej. Vurderingen sker med afsæt, hvorvidt lånet er rentebærende og hvorvidt der kan forventes en tilbagebetaling af hovedstolen gennem eksempelvis brugerbetaling udløst af det bagved liggende aktiv (eksempelvis vandkraftværk)

Vi anbefaler at såvel overførselsregler som konsolideringsprincipper og opgørelsen af de forskellige resultatbegreber beskrives bedre under anvendt regnskabspraksis, således at en regnskabslæser har mulighed for at tage højde herfor, såfremt det måtte ønskes.

Vi har i øvrigt kontrolleret, hvorvidt årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med den beskrevne regnskabspraksis uden dette har givet anledning til bemærkninger.”

Vi har ved årets revision konstateret at forholdet ikke er ændret i forhold til tidligere år, hvorfor vi fastholder vores bemærkning.

Hertil oplyser DcR, ved ASA, under Finansdepartementet:

En beskrivelse af såvel overførselsregler mellem år, konsolideringsprincipper for de nettostyrede virksomheder og retningslinjer for opgørelse af Landskasse regnskabs DAU-resultat og DA-resultat vil blive udfærdiget. Denne vil danne grundlag for en mere fyldestgørende beskrivelse af anvendt regnskabspraksis i Landskasse regnskabet.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

3.2.3 Indskærpelse af Bruttolønlisternes vigtighed i forhold til interne kontroller (2013-4)

I revisionsprotokollen for 2013 side 955 anførte vi følgende:

” Vi har herunder ved besøg i decentrale enheder testet enhedernes kontrol af bruttolønslister. Dette er en nøglekontrol i forhold til sikring mod, at der udbetales forkerte lønninger. Bruttolønslisterne gennemgås med

forskellig grad af omhyggelighed og vi anbefaler, at vigtigheden af denne kontrol indskærpes overfor de enkelte enheder.”

Vi har ved årets revision konstateret at forholdet ikke er ændret i forhold til tidligere år, hvorfor vi fastholder vores bemærkning. Vi har ligeledes ved vores revision konstateret at der ikke følges op på hvorvidt der modtages retur vedrørende udsendte bruttolønslistes, vi anbefaler at denne kontrol etableres.

Hertil oplyser Lønservice, ved ASA, under Finansdepartementet:

Lønservice er i gang med en omorganisering af opgaven omkring bruttolønslistes med henblik på en opprioritering, herunder en tydelig rykkerprocedure. ASA vil desuden i løbet af 2016 og 2017 indgå serviceaftaler med de enkelte enheder, hvori krav til rettidig behandling af bruttolønslistes vil indgå.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

3.2.5 Løbende opfølgning og afstemning af udlånsportefølger i løbet af året

I revisionsprotokollen for 2013 side 959 anførte vi følgende:

” Vi har påset at låneporteføljerne er opgjort og værdiansat i overensstemmelse med Selvstyrets regnskabsprincipper. Derudover har vi udtaget en stikprøve, hvor vi har indhentet og gennemgået den underliggende lånedokumentation.

Selvstyret kan i henhold til bemærkningerne til Finanslovskonto 89.72.12 yde rente- og afdragsfrie lån til – primært - Illuut A/S. Det afgøres imidlertid først ved den endelige udstedelse af gældsbrevet, hvorvidt lånene lever op til kravene for rente- og afdragsfrie lån.

I henhold til Selvstyrets regnskabsprincipper skal sådanne lån værdiansættes til 0 kr. Der foretages ikke i tilstrækkelig grad opfølgning på, hvorvidt lånene er rente- og afdragsfrie eller ej i løbet af året, hvorfor der foretages ganske store værdireguleringer afledt af gennemgangen af låneporteføljen i forbindelse med aflæggelsen af årsregnskabet.

Vi anbefaler at der følges tættere op herpå i løbet af året, således de store reguleringer i forbindelse med regnskabsaflæggelsen undgås fremadrettet.”

Der har været arbejdet med at styrke arbejdet på området i løbet af året, men årsafslutningsprocessen har vist, at der fortsat er behov for at arbejde videre med dette.

Vi fastholder derfor vores revisionsbemærkning fra tidligere.

Hertil oplyser DcR, ved ASA, under Departementet for Finanser:

Arbejdet med at kontrollere at Selvstyrets låneportefølje bliver afstemt og korrekt værdiansat i løbet af året er ved at komme i mål. Udfordringen med værdiansættelsen i forbindelse med at lån skifter status vil imødegås på 2 forskellige måder; dels vil den løbende kontrol bevirke at ændringer af regnskabsmæssig værdi ikke foretages ved årsafslutning, og dels vil en mere udførlig kontering af de nødvendige korrigeringer over balancekontoen bevirke at de foretagne ændringer er synlige.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

3.2.6 Yderlige styrkelse af arbejdet med løbende afstemninger af leverandørgæld

I revisionsprotokollen for 2013 side 963 anførte vi følgende:

" Ved revisionen i forbindelse med aflæggelsen af årsregnskabet har vi konstateret enkelte åbentstående poster, hvor en regning fremgår af leverandørens kontoudtog pr. 31. december, men hvor regningen endnu ikke ses bogført i Selvstyrets regnskab.

Det kan være en indikation af, at udgifterne ikke er korrekt periodiseret – og at der dermed mangler udgifter i det aflagte årsregnskab. Det er dog ikke vores vurdering, at dette påvirker det samlede årsregnskabs retvisende billede.

Vi anbefaler at arbejdet med afstemning af kreditorer – og afklaring af eventuelle åbentstående mellemværender – skærpes yderligere fremad rettet."

Der har været arbejdet med at styrke arbejdet på området i løbet af året, men såvel vores revision i løbet af året som i forbindelse med årsafslutningsprocessen har vist, at der fortsat er behov for at arbejde videre med afstemninger af mellemværender med kreditorer.

Vi fastholder derfor vores revisionsbemærkning fra tidligere.

Hertil oplyser DcR, ved ASA, under Finansdepartementet:

Der arbejdes kontinuerligt på at forbedre den løbende afstemning af kreditorer. Der indføres en månedlig dokumentation af afstemninger af de største kreditorer samt en stikprøve på nogle af de mindre kreditorer.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

3.2.7 Indskærpelse af reglerne om bevillingskontrol

I revisionsprotokollen for 2013 side 967 anførte vi følgende:

" Det fremgår af Lov om Grønlands Hjemmestyres budget, at ingen udgift må afholdes og ingen indtægt må oppebæres uden forudgående bevilling. Bevillingsmæssigt sondres mellem driftsbevillinger, lovbundne bevillinger, tilskudsbevillinger, anlægsbevillinger og indtægtsbevillinger. Med mindre andet fremgår eksplicit, så gives bevillingerne som nettobevillinger – dvs. at merindtægter ikke automatisk må anvendes til merudgifter.

Ifølge Regnskabshåndbogen sektion 7.3. skal der afgives regnskabsmæssige forklaringer, når det totale forbrug afviger med mere end 2 pct. eller 200.000 kr. i forhold til den givne bevilling.

Departementet skal oplyse, hvilke forhold der kan begrunde afvigelserne set i forhold til de gennemførte aktiviteter – og hvorfor der i givet fald ikke har kunnet skaffes bevillingsmæssig hjemmel for afvigelsen."

Det er vores vurdering, at regnskabsforklaringerne er bedre end tidligere, men at der fortsat mangler tilstrækkeligt substans i forklaringerne – herunder betragtninger om aktivitetsniveauer, konsekvenser af ubesatte stillinger etc.

Der ses heller ikke i år begrundelser for, hvorfor man ikke har kunnet skaffe bevillingsmæssig hjemmel for afvigelsen. Overordnet betragtet kan en bevillingsoverskridelse – som følge af en manglende

tillægsbevillingsansøgning - skyldes manglende præcision og rettidig omhu i den økonomiske styring, manglende evne eller vilje til at gennemføre tilstrækkelige tiltag i forhold til truende bevillingsoverskridelser og/eller udgifter udløst af ekstraordinære begivenheder ultimo året, som det dermed ikke har været muligt at forudse i så god tid, at det har været muligt at gennemføre en tillægsbevillingsproces.

Der er fra flere sider udtrykt ønske om en justering af reglerne for, hvornår der skal redegøres for, hvorfor det ikke har været muligt, at indhente den fornødne bevillingsmæssige dækning til imødegåelsen af bevillingsafvigelsen. Dette kan derfor overvejes.

På trods af de forbedringer, der reelt også er sket på området, fastholder vi vores bemærkning fra sidste år.

Hertil oplyser Finansdepartementet:

Finansdepartementet er enig i at bevillingsoverholdelsen kan opgøres og vises såvel med som uden overførselsadgangen.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

3.2.8 Overvejelse af mulighederne for at tilpasse regler om føring af inventarfortegnelser

I revisionsprotokollen for 2013 side 968 anførte vi følgende:

"Selvstyret har meget store værdier, der ikke fremgår af årsregnskabet, men som man af forvaltningsmæssige hensyn foretager registrering af.

Det fremgår således af regnskabshåndbogen, at de enkelte enheder skal have en inventarfortegnelse. Det er tilladt at føre inventarfortegnelsen i form af billede dokumentation.

Der bruges ganske store ressourcer på dette – ikke mindst i driftsenhederne (skoler, døgninstitutioner og hospitalsvæsen). Samtidig kan det være vanskeligt at kontrollere den fortsatte tilstedeværelse af aktiver, da denne type aktiver ofte flyttes rundt mellem forskellige lokaler.

Det er vores opfattelse, at administrationen heraf kunne effektiviseres meget ved at gøre registreringen mere fokuseret på større aktiver (eksempelvis kun enkeltaktiver med en anskaffelsessum på over 50 eller 100.000 kr.) – og aktiver af privatanvendelig karakter (eksempelvis tv, foto og it-udstyr).

Vi anbefaler, at de nuværende regelsæt evalueres og eventuelt justeres."

Vi har ved årets revision konstateret at forholdet ikke er ændret i forhold til sidste år, hvorfor vi fastholder vores bemærkning.

Hertil oplyser Intern revision, ved ASA, under Finansdepartementet:

Der henvises til punkt 7.1.10.2

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

3.2.9 Manglende afstemninger af Anlægs- og Renoveringsfonden i løbet af året

Vi anførte i revisionsprotokollen for 2014, at der ikke løbende sker afstemning mellem saldi i finansmodulet og saldi i time-sagsmodulet. Sådanne afstemninger har heller ikke været foretaget i 2015.

Hidtil har Anlægsafdelingen under Departement for Boliger søgt at overvåge bevillinger og forbrug på enkeltprojekter via en regnearksløsning i stedet for via time-sagsmodulet i Selvstyrets økonomisystem.

Denne løsning har været valgt pga. vanskeligheder med at trække anvendelige rapporter fra timesagsmodulet.

Vi har ultimo 2015/primus 2016 assisteret Anlægsafdelingen med udarbejdelse af et rapportværktøj, der kan specificere bevillinger og forbrug i økonomisystemet på enkeltprojekter.

Dette arbejde viste, at der er en række posteringer (primært frem til 2010) i økonomisystemet, der ikke har fået tilknyttet en projektkode, hvorfor de ikke systemmæssigt kan henføres til projekter. Difference udgør ultimo 2015 ca. 18,7 mio. kr.

Samtidig viste arbejdet, at der er usikkerhed i forhold til en række enkeltposteringer af såvel forbrug som bevillingsreguleringer i økonomisystemet, hvorfor der ikke er overensstemmelse mellem det regneark som Anlægsafdelingen har anvendt som grundlag for den løbende overvågning af bevillinger og forbrug – og for aflæggelsen af de årlige anlægsredegørelser.

Da der ikke i alle tilfælde har været udført løbende budgetopfølgning på de enkelte projekter via timesagssystemet, men kun via et separat regneark, er disse differencer samt fejl i postering af bevillinger og forbrug på enkeltprojekter ikke opdaget og korrigeret løbende.

Hertil oplyser departement for Boliger, Byggeri og Infrastruktur:

Punktet er en del af revisionsbemærkning fra 2014, og fremstår med "Åben" status. Bemærkningerne fra 2014 er således fastholdt, med tilføjelser der fremgår af side 1083 - pkt. 3.2.9.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

Regnskabshåndbogen (under punkt 4.2.4)

Regnskabshåndbogen indeholder de forskrifter og brugervejledninger, der er gældende på regnskabsområdet i Grønlands Selvstyre. Som en del af vores revision kontrollerer vi stikprøvevis, hvorvidt enhederne overholder bestemmelserne i Regnskabshåndbogen. Kommentarer i tilknytning hertil vil fremgå af de følgende afsnit om de enkelte regnskabsposter,

Det er et rammevilkår, at der løbende sker ændringer i departementsstrukturen. Sådanne ændringer skaber ofte en øget risiko for fejl og mangler i tilknytning til kontoplanen – herunder referencer fra subsystemer, budgetomplacering, regnskabsinstruks m.v.

Der er udarbejdet vejledningsmaterialer, herunder procesplaner og tjeklister i tilknytning hertil, men dette materiale synes ikke, at være kendt i de enkelte enheder. Det bør derfor overvejes at man fra Økonomi- og Personalestyrelsen tager kontakt til de relevante personer i forbindelse med ressortomlægningen og henleder deres opmærksomhed på vejledningmaterialet.

Hertil oplyser Finansdepartementet:

Revisionens bemærkninger vedrører 2014, og departementet er enig i bemærkningen. Det skal dog bemærkes, at der i forbindelse med ændringen i departementsstrukturen, der blev gennemført d. 1. januar

2015, har været en tæt kontakt mellem Økonomi- og Personalestyrelsen og de berørte personer og enheder, således at indholdet i vejledningsmaterialet er blevet fulgt.

Ressortomlægningerne er forløbet uden væsentlige problemer, men arbejdet i forbindelse med ressortændringer er omfattende.

Omstillinger jf. ressortændringer søges dog at være så korte som muligt.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

Skriftlige beskrivelser af forretningsgange og interne kontroller (under punkt 4.2.4)

På en række områder skal der ifølge model-regnskabsinstruksen udarbejdes skriftligt dokumenterede forretningsgange. Ud over det formelle heri, så er dette af stor vigtighed for sikre en ensartet og effektiv opgaveløsning samt kontinuiteten ved udskiftning af administrative medarbejdere.

Der foreligger ikke altid skriftlige beskrivelser af forretningsgange.

Vi anbefaler at reglerne om udarbejdelse heraf indskærpes fra centralt hold.

Hertil oplyser Finansdepartementet:

Departementet tager kommentaren til efterretning og vil indskærpe reglerne over for departementerne.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

Centralisering af bogholderiet (under punkt 4.2.4)

En række af selvstyrets bogholderifunktioner er samlet i ASA (Regnskab), der udfører disse opgaver for selvstyrets øvrige enheder. Arbejdsdelingen mellem ASA (Regnskab) og de enkelte enheder er fastlagt i to typer af standardaftaler, der afhænger af om enheden anvender selvstyrets kreditorsystem IRIS eller ikke.

Både ASA (Regnskab) og de decentrale enheder oplever, at opgaveløsningen ikke altid forløber som ønsket. Det er imidlertid ikke muligt – på baggrund af den udførte revision – entydigt at sige, hvorvidt dette skyldes at enhederne ikke har udført de handlinger, der er en forudsætning for at ASA (Regnskab) kan leve op til deres del af aftalen – eller om det er fordi ASA (Regnskab) ikke udfører deres del af handlingerne hurtigt og sikkert nok.

Det er vores vurdering, at samarbejdet mellem ASA (Regnskab) og enhederne løbende forbedres i takt med, at begge parter får større rutine med at arbejde inden for rammerne af de indgåede aftaler. Det kan dog overvejes at gennemføre en mere samlet evaluering af samarbejdsaftalerne med henblik på en vurdering af behovet for eventuelle præciseringer.

Hertil oplyser DcR, ved ASA, under Finansdepartementet:

DcR har i samarbejde med enhederne udarbejdet en ny standard regnskabsaftale der vil blive sendt ud til enhederne til underskrivning. Den nye aftale er mere enkel og præcis med hensyn til hvordan opgaverne fordeles imellem DcR og enhederne.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

4.2.5 Monitorering

Der udføres ikke en effektiv opfølgning på, hvorvidt de tilrettelagte kontroller overholdes og/eller udføres.

Som eksempler herpå kan nævnes kontrol af logfiler, der dokumenterer regningsgodkendelser udført af samme personer, behandling af tilbagemeldinger på bruttolønlisters og kvalitetssikring af afstemningsmaterialer m.v.

Det er dog vores vurdering, at drøftelserne heraf med ikke mindst Økonomi- og Personalestyrelsen har skabt et øget fokus på vigtigheden heraf.

Hertil oplyser DcR, ved ASA, under Finansdepartementet:

Muligheden for at en person både 1. og 2. godkender en faktura og at en sådan faktura efterfølgende bliver udbetalt er stoppet, idet en sådan faktura automatisk vil havne på en fejlliste.

DcR omlægger og effektiviserer i øjeblikket al afstemning af alle relevante drift og balancekonti. Målsætningen er tredelt;

1. Alle relevante konti afstemmes hver måned eller hvert kvartal
2. Afstemninger udbygges med specifikationer hvor det er hensigtsmæssigt
3. Foretagne afstemninger dokumenteres således at der er dokumentation for den løbende kontrol

Hertil oplyser Lønservice, ved ASA, under Finansdepartementet:

Der henvises til punkt 3.2.3 hvor arbejdet med bruttolønlisters er belyst.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

4.3 Anvendelse af IT og de generelle it-kontroller

Vi har i 2015 fulgt op på afhjælpningen af de anbefalinger, som vores revision af Selvstyrets IT-anvendelse og generelle IT-kontroller gav anledning til.

På baggrund af vores revision er det vores vurdering, at de generelle it-kontroller heller ikke i 2015 har været hensigtsmæssigt udformet og opretholdt på alle områder.

Vi har således følgende væsentlige anbefalinger:

- Der bør udarbejdes en overordnet og ledelsesgodkendt it-risikoanalyse for selvstyret med henblik på at fastlægge det it-sikkerhedsniveau, som ledelsen ønsker. På baggrund af it-risikoanalysen bør it-sikkerhedspolitikken revurderes og godkendes af ledelsen.
- Der bør på AD og MRLøn ryddes op i tildelte administrative (udvidede) adgange, og adgangene bør alle (også eksterne konsulenter) være formelt godkendte og dokumenterede
- Passwordsikkerheden på XAL og MRLøn bør forbedres
- Anvendelsen af fællesbrugerprofiler på IRIS, MRLøn og eSkat bør begrænses
- Det bør for XAL, IRIS, MRLøn og eSkat sikres, at udviklere ikke har adgang til produktionsmiljøet. Såfremt dette ikke er muligt bør adgangen overvåges.

Svaghederne betyder blandt andet, at for mange personer kan have adgang til vigtige systemer og data, herunder indkøbs- løn- og bogføringssystem – samt til at korrigere heri uden dette nødvendigvis opfanges af en efterfølgende kontrol.

Hertil oplyser DcR, ved ASA, under Finansdepartementet:

Det vil ikke være systemmæssigt muligt at forbedre passwordsikkerheden i XAL mere end den er forbedret nu, før Selvstyret tager i brug et nyt ERP-system. Dette forventes igangsat primo 2018.

Antallet af administrative adgange er reduceret, og alle sådanne adgange vil blive formelt godkendte og dokumenterede. Det samme er gældende for fællesbrugerprofiler.

System udviklernes adgang til produktionsmiljøet er en nødvendighed i forhold til, at de skal kunne indlæse opgraderinger og nyudvikling. Udviklernes brug af deres adgang til produktionsmiljøet vil blive fulgt nøje ved hjælp af kontrol af logfiler, og derfor vurderes sikkerheden at være tilstrækkelig.

Desuden oplyser Digitaliseringsstyrelsen, under Finansdepartementet: `

It-risiko analyse for selvstyret ligger i den enkelte Systemejers ansvarsområde for det/de systemer som systemejeren er ansvarlig for, dog er der planlagt gennemførelse af en samlet It-risikoanalyse af Digitaliseringsstyrelsen i løbet af 12 - 18 måneder.

**Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:
5.1 Årsregnskab – formelle krav**

Det modtagne årsregnskab indeholder følgende elementer:

- Læsevejledning
- Godkendelse
- Ledelsespåtegning
- Beretninger fra departementerne
- Revisionspåtegning
- Resultatopgørelse
- Artsopdelt resultatopgørelse
- Resultat for de sidste 3 år
- Status
- Likviditetsopgørelse
- Noter
- Eventualforpligtelser
- Anvendt regnskabspraksis
- Bilagshæfte – herunder noter til resultatopgørelse og status

Der er ingen formelle krav til opstillingen af årsregnskabet for Selvstyret. Af Regnskabshåndbogen fremgår dog "Retningslinjer for udarbejdelse af regnskabsmæssige forklaringer".

Henset til selvstyret status som skattefinansieret, offentlig organisation – samt den store betydning for det grønlandske samfunds økonomi - kunne det efter vores opfattelse overvejes, at fastsætte krav til regnskabet opstilling, herunder hvilke regnskabslementer der skal indgå i regnskabet og hvordan de skal opstilles.

Årsregnskabet er i 2014 tilpasset og udvidet på en række områder, hvilket efter vores opfattelse har styrket regnskabet informationsværdi, herunder forståeligheden for en regnskabslæser.

Hertil oplyser Finansdepartementet:

Det vil Finansdepartementet overveje i forbindelse med den nye Budget- og Regnskabslov og i implementeringen af ERP-systemet.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

5.4 Årsregnskab – anvendt regnskabspraksis

Selvstyret årsregnskab aflægges i al væsentlighed efter udgiftsbaserede regnskabsprincipper.

Det betyder at indtægter og udgifter som udgangspunkt henføres til det regnskabsår, hvor den ydelse der ligger til grund for en indtægt eller en udgift leveres (retserhvervelsesprincippet).

Grundprincippet afviges dog på enkelte områder som eksempelvis indtægter fra skatter og afgifter (indberettede skatter korrigeret for resultater af det ligningsmæssige arbejde) samt i forhold til betydelige krav, der ikke kan opgøres endeligt på statustidspunktet (hensættelser).

For så vidt angår de selvstændige virksomheder (brancheskolerne), så indgår disse både som aktivitetsbaserede tilskud (udgift) på en Finanslovskonto og som indtægter på andre Finanslovskonti. Både udgift og indtægt gives som Driftsbevillinger. Der foretages ikke eliminering heraf, hvorfor Selvstyrets samlede regnskab kommer til at vise større udgifter og indtægter end der reelt er tale om.

På en række Finanslovskonti (primært vedrørende brancheskolerne) er der overførselsadgang, hvilket administreres ved at over/underskud bogføres i skolernes regnskaber. Derved påvirkes Selvstyrets samlede regnskab med poster, der ikke reelt er udtryk for indtægter/udgifter i det pågældende regnskabsår.

Konsolideringsmæssigt er regnskabet opbygget således, at nettostyrede virksomheder kun indgår med bevillingsafregning og mellemregninger – principielt på samme måde som de Selvstyreejede selskaber.

Selvstyret viser to resultater i årsregnskabet:

- **DAU-resultatet** – der udgør summen af indtægter, driftsudgifter, anlægsudgifter og forskydninger i udlån. DAU-resultatet har til formål, at sikre en bevillingsmæssig ramme for både indtægter og udgifter og ind- og udbetalinger vedrørende udlån.
- **DA-resultatet** – der udgør DAU-resultatet korrigeret for (efter tilbageførsel af) forskydninger i udvalgte udlån. Det defineres fra lånetyper til lånetyper, hvorvidt det skal korrigeres i DAU-resultatet for at nå frem til DA-resultatet eller ej.

Vi anbefaler at såvel overførselsregler som konsolideringsprincipper og opgørelsen af de forskellige resultatbegreber beskrives bedre under anvendt regnskabspraksis, således en regnskabslæser har mulighed for at tage højde herfor, såfremt det måtte ønskes.

Vi har i øvrigt kontrolleret, hvorvidt årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med den beskrevne regnskabspraksis uden dette har givet anledning til bemærkninger.

Hertil oplyser DeR, ved ASA, under Finansdepartementet:

Der vises til punkt 3.2.2

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

5.5.4 Lønninger og pensioner, 1.685 mio.kr.

En stor del af lønadministrationen varetages af ASA (Løn).

Vores revision har omfattet en vurdering og kontroltest af de tilrettelagte kontroller på lønområdet.

Vi har fra lønsystemet udvalgt et antal lønsager for månedslønnede og timelønnede inden for selvstyrets forskellige forvaltningsområder.

For de udvalgte personer har vi detaljeret gennemgået og sammenholdt de udbetalte lønninger, tillæg, diæter og reguleringer mv. med lønkontorets sagsakter og det modtagne kontrolmateriale i form af lønoverenskomster, lønoversigter og cirkulæreskrivelser angående konkrete afgørelser m.m.

Ved revisionen for 2013 regnskabet blev der ved sagsrevisionen konstateret en ganske stor mængde sager med fejl og mangler vedrører mangelfuldt grundlag for medarbejderens indplacering og tildeling af tillæg, ligesom der blev konstateret fejl i anvendelsen af tidsregistreringsskemaer. Endvidere blev der konstateret en del tilfælde er udbetalt løn til fratrådte medarbejdere.

Vi har ved den udvalgte stikprøve i årets revision ikke konstateret væsentlige fejl i forhold til dette.

Vi har ved besøg i decentrale enheder testet enhedernes kontrol af bruttolønslister.

Dette er en nøglekontrol i forhold til sikring mod, at der udbetales forkerte lønninger. Bruttolønslisterne gennemgås med forskellig grad af omhyggelighed og vi anbefaler, at vigtigheden af denne kontrol indskræpes over for de enkelte enheder.

Enhederne skal hver måned indsende en godkendelse af bruttolønslisterne til ASA.

Vi har ved den løbende revision konstateret, at dette ikke altid sker, ligesom der ikke er implementeret rykkerprocedure til at sikre der modtages svar fra enhederne. Vi anbefaler at der oprettes procedurer til at sikre dette.

I forbindelse med årsafslutningen har vi påset, at der er foretaget afstemning mellem økonomisystem, lønsystem og indberetninger til Skattestyrelsen.

Der er i forbindelse med udarbejdelsen af årsregnskabet for 2015 foretaget afstemning mellem de samlede lønninger, der er udbetalt ifølge lønsystemet og lønninger, der er indberettet til Skattestyrelsen via Sulinal – samt de lønninger, der er bogført i økonomisystemet og som dermed indgår i årsregnskabet.

Hertil oplyser Lønservice, ved ASA, under Finansdepartementet:

Der henvises til punkt 3.2.3

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

5.5.5 Køb af varer og tjenesteydelser, 1.638 mio.kr.

Revisionen har omfattet en vurdering af de tilrettelagte kontroller vedrørende udgiftsdisponering og anvendelse af betalingssystemer.

Forretningsgange og interne kontroller er afhængige af, hvorvidt de enkelte enheder anvender Efaktureringsystemet IRIS eller ej.

Vi har foretaget test af Selvstyrets interne kontrol vedrørende attestation og anvisning og har herudover, via udtræk fra databasen, foretaget en analyse af de rettigheder, der er tildelt de enkelte medarbejdere. Derudover har vi ved vores besøg i enheder kontrolleret, at der foretages løbende bevillingskontrol.

Der ses fortsat to processer på området; ét forløb i enheder, der anvender IRIS og et andet forløb i enheder, der ikke anvender IRIS.

Hvis enheden anvender IRIS, modtages fakturaen i ASA (Regnskab), hvor den scannes den ind i IRIS.

Herefter sendes regningen til godkendelse hos den godkendelsesberettigede leder. I lighed med tidligere år er der problemer med rettidig håndtering af leverandørfakturaer.

Der er således både eksempler på fakturaer, der er indscannet og godkendt efter rettidig betalingsdato.

Nogle leverandører fastlægger betalingsbetingelserne til "netto kontant" eller "netto 8 dage". I disse tilfælde vanskeliggør et almindeligt godkendelsesforløb en overholdelse af betalingsfristerne.

Det kan fra selvstyrets side overvejes, at fastsætte minimums betalingsbetingelser, der i højere grad sikrer mulighederne for en almindelig proces for fakturagodkendelse – og en samtidig overholdelse af de fastlagte betalingsbetingelser.

Der er ved revisionsbesøget konstateret at der har været perioder i løbet af året, hvor der har henstået et ganske betydeligt antal fakturaer til godkendelse, hvilket øger risikoen for at regninger betales for sent – og for at fakturaerne bogføres i den forkerte periode, og den løbende budgetkontrol således bliver upræcis.

Endnu ikke alle enheder er overgået til IRIS, men dette forventes i den nærmeste fremtid, hvorfor det er endnu vigtigere at holde fokus på et rettidigt gennemløb.

I forbindelse med årsafslutningen har vi kontrolleret, at udgifter er henført til det regnskabsår de vedrører.

Det er herved konstateret, at der er eksempler på udgifter, der ikke er korrekt periodiseret. Omfanget heraf påvirker dog ikke regnskabet samlede retvisende billede.

Hertil oplyser DcR, ved ASA, under Finansdepartementet:

ASA arbejder med at få indført længere betalingsbetingelser der tilgodeser Selvstyrets mulighed for at efterse og godkende fakturaer før betaling. Samtidig arbejdes kontinuerlig med at effektivisere godkendelses processen, således at fakturaer kan betales til tiden.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

5.5.6 Overførsler mellem årene, - 9 mio.kr.

På en række Finanslovskonti kan enhederne overføre ikke forbrugte midler til senere år ved at udgiftsføre disse. Ikke forbrugte midler fra tidligere år indtægtsføres tilsvarende i regnskabet for året efter.

Resultatet for det enkelte år påvirkes derfor kun af nettoændringen i overførte midler.

Dette er en undtagelse fra selvstyrets generelle regnskabsprincip, hvor udgifter indregnes i regnskabet, når levering har fundet sted.

Ændringen i opsparede midler har påvirket årets resultat med en udgift på 48 mio.kr. - heraf tegner sundhedsområdet sig for knap halvdelen.

Hertil oplyser DcR, ved ASA, under Finansdepartementet:

Overførsler af mer- eller mindreforbrug bliver registreret på artskonto 1641 således at disse reguleringer er synlige og ikke bliver forvekslet med andre indtægter eller udgifter.

5.5.7 Tilskud til kommuner, virksomheder, institutioner samt foreninger m.v., 1.732 mio.kr.

Vi har stikprøvevis påset at betalinger til de selvstyre-ejede selskaber og nettostyrede virksomheder er afstemt til regnskaberne for disse virksomheder.

I forhold til tilskud vedrørende refusion af kommunernes udgifter til sociale tilbud er det påset, at der årligt indhentes revisionspåtegnede opgørelser (selvstyrebalance) fra hver af de fire kommuner.

Det bemærkes at en række organisationer (selvejende, private og foreninger) modtager tilskud uden der er krav om en afrapportering om tilskuddets anvendelse. Det bør overvejes, hvorvidt der kunne stilles krav herom, således at selvstyret i højere grad får dokumentation for, at tilskuddet er anvendt til det angivne formål.

Hertil oplyser Finansdepartementet:

Det står der allerede i Budgetregulativet fra 2008 i afsnit 12 på side 33. Der kan dog være behov for at styrke departementets arbejde på dette område.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

5.5.10 Anlægsudgifter, 375 mio.kr.

Der er i året udgiftsført anlægsbevillinger for i alt ca. 375 mio.kr., der er overført til Anlægs- og Renoveringsfonden.

Vi har i forbindelse med revisionen konstateret at en række projekter er afsluttet i året, uden at der er sket overførsel til driften af mer- eller mindreforbrug. Vi anbefaler at der følges op herop, således at dette sker løbende.

Udgifterne på området, har været omfattet af vores revision af køb af varer og tjenesteydelser.

Hertil oplyser departement for Bolig, Byggeri og Infrastruktur

Der pågår opfølgning på afsluttede projekter, samt vil der med den af Deloitte udarbejdede rapportmodel, indføres månedlig opfølgning på projekterne, herunder økonomiopfølgning, samt afslutning.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

5.6.1 Bank- og kassebeholdninger, 1.293 mio.kr.

Der foretages løbende afstemning af de centrale bankbeholdninger (konti med mange transaktioner og store indeståender).

I lighed med tidligere år har vi dog konstateret, at flere mindre bankkonti, primært fra de enheder, som fortsat selv har ansvaret herfor, ikke har været afstemt løbende i året.

Der er i forbindelse med revisionen konstateret negative og/eller store kassebeholdninger enkelte steder, hvilket er en indikation på, at der ikke løbende foretages afstemning af beholdningen samt at Intern Revision, som den kontrollerende enhed, ikke forholder sig kritisk til de modtagne afstemninger.

Løbende afstemning af likvide poster er et central element i den interne kontrol, hvorfor vi anbefaler, at der fremadrettet iværksættes tiltag til at løbende at foretage en kritisk gennemgang af såvel bankafstemninger som kasseopgørelser.

Hertil oplyser DcR, ved ASA, under Finansdepartementet:

Der henvises til punkt 4.2.5.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

5.6.5 Boligstøtteudlån, 717 mio.kr.

Boligstøttelån administreres via økonomisystemets lånemodul.

Vi har påset at låneporteføljerne er opgjort og værdiansat i overensstemmelse med selvstyrets regnskabsprincipper.

Derudover har vi udtaget stikprøver, hvor vi har indhentet og gennemgået den underliggende lånedokumentation.

Selvstyret kan i henhold til bemærkningerne til Finanslovskonto 89.72.12 yde rente- og afdragsfrie lån til – primært - Illuut A/S. Det afgøres imidlertid først ved den endelige udstedelse af gældsbeholdningen, hvorvidt lånene lever op til kravene for rente- og afdragsfrie lån.

I henhold til selvstyrets regnskabsprincipper skal sådanne lån værdiansættes til 0 kr. Der foretages ikke i tilstrækkelig grad i løbet af året afstemning af låneporteføljen. Vi anser den manglende løbende afstemning af låneporteføljen som en væsentlig mangel i de interne kontroller.

Der foretages ikke opfølgning på, hvorvidt lånene er rente- og afdragsfrie eller ej, hvorfor der foretages ganske store værdireguleringer afledt af gennemgangen af låneporteføljen i forbindelse med aflæggelsen af årsregnskabet.

Ultimo året er der foretaget en værdiregulering vedrørende rente- og afdragsfrie lån på i alt 95 mio.kr.

Værdireguleringen medfører et regnskabsteknisk tab på 95 mio.kr., der er bogført direkte på balancekontoen.

Selve udbetalingen af lånet har påvirket DAU-resultatet, men den efterfølgende værdiregulering ikke påvirker selvstyrets DAU-resultat i året.

Selvstyret har ydet BSU lån for i alt ca. 2,2 mia.kr., hvoraf de ca. 1,5 mia.kr. er nedskrevet og værdiansat til 0 kr. Heraf udgør Illuut-lån 788 mio.kr.

Der er således tale om meget store beløb, der reguleres i forbindelse med regnskabsafslutningen, med den risiko for markante fejl på regnskabets balanceside, som dette medfører.

Vi anbefaler at der følges tættere op herpå i løbet af året, således de store reguleringer i forbindelse med regnskabsaflæggelsen undgås fremadrettet.

Hertil oplyser DcR, ved ASA, under Finansdepartementet:

Der henvises til besvarelse til pkt. 3.2.5

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

5.6.6 Øvrige udlån, 216 mio.kr.

Erhvervsstøtteudlån administreres via økonomisystemets lånemodul, mens uddannelseslån administreres via aftale med Grønlandsbanken A/S.

Vi har påset at låneporteføljerne er opgjort og værdiansat i overensstemmelse med selvstyrets regnskabsprincipper.

Derudover har vi udtaget stikprøver, hvor vi har indhentet og gennemgået den underliggende lånedokumentation. Vores gennemgang har vist at der ikke for alle lån foreligger dokumentation for at aktivet er anskaffet samt at der er foretaget behørig sikring af lånet. Vi anbefaler at der rettes op herop.

Vi har konstateret at erhvervsstøtteudlån ikke løbende afstemmes, hvilket vi anser for en væsentlig mangel i de interne kontroller.

Kommunelån vedrører lån til Kommune Kujalleq på i alt 41 mio.kr. Andre udlån vedrører rentebærende, men afdragsfrie og uopsigelige lån til højskoler, herunder primært Knud Rasmussen Højskolia.

Vi har påset at disse er afstemt til låntagers regnskaber ultimo året.

Hertil oplyser DcR, ved ASA, under Finansdepartementet:

Der henvises til besvarelse til pkt. 3.2.5

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

5.6.8 Aktier, 2.842 mio.kr.

Aktier omfatter selvstyrets ejerandele i de helt eller delvist selvstyreejede selskaber. Ansvar for forvaltningen af selvstyrets ejerandele påhviler Bestyrelsessekretariatet under Formandens Departement.

Aktier optages til kostpris i henhold til selvstyrets regnskabsprincipper, vi har påset at ejerandelene er værdiansat i overensstemmelse hermed.

Vi har under revisionen konstateret at kostprisen i flere tilfælde er større end indre værdi, hvilket er et udtryk for et tab af investeringen. Det er vores anbefaling at regnskabsprincipperne revurderes, således at en nedskrivning af kostprisen foretages når denne er lavere en nettorealiseringsprincippet.

Bestyrelsessekretariatet udarbejder årligt en redegørelse til Inatsisartut om Selvstyrets aktieselskaber.

Hertil oplyser Finansdepartementet:

Dette er taget til efterretning og vil regnskabsprincipperne blive revurderet, således at aktier optages i regnskabet til den laveste værdi af kostprisen og indre værdi. En drøftelse af hvordan denne ændring skal implementeres i praksis vil blive foretaget i samarbejde med den eksterne revision.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

5.6.9 Kortfristet gæld, 1.340 mio. kr. (Kreditorer)

Efter en omlægning af kreditormodulet i 2012 skal der ske løbende afstemning af kreditorer til kontoudtog fra kreditorerne.

Ved revisionen i årets løb såvel som ved status er det konstateret, at disse afstemninger ikke foretages i fuldt omfang, herunder at det ikke er alle betydelige kreditorer der afstemmes.

Det er dog ikke vores vurdering, at dette påvirker det samlede årsregnskabs retvisende billede.

Vi anbefaler at arbejdet med afstemning af kreditorer – og afklaring af eventuelle åbentstående mellemværender – skærpes yderligere fremad rettet, så det fremad rettet sikres, at alle betydelige kreditorer afstemmes løbende.

Hertil oplyser DcR, ved ASA, under Finansdepartementet:

Der henvises til punkt 3.2.6

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

5.6.9 Kortfristet gæld, 1.340 mio. kr. (Skyldige lønrelaterede poster)

Vedrører primært afregninger af A-skatter og skyldige feriepenge. Vi har påset at der er foretaget afstemning og specifikationer heraf. Vi har derved konstateret, at der er et faldende antal ældre poster, der henstår til afklaring.

Vi har ikke modtaget opgørelsen af skyldige feriepenge på CPR-nr. niveau, men har fået oplyst, at der p.t. arbejdes med udarbejdelsen af en liste specificeret på enkeltpersoner.

Hertil oplyser Lønservice, ved ASA, under Finansdepartementet:

Der pågår fortsat et arbejde med opgørelse af skyldige feriepenge på cpr.nr. niveau.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

5.6.11 Anlægsfond, 1.010 mio.kr.

Hidtil har Anlægsafdelingen under Departement for Boliger overvåget bevillinger og forbrug på enkeltprojekter via en regnearksløsning i stedet for via time-sagsmodulet i Selvstyrets økonomisystem.

Denne løsning har været valgt pga. vanskeligheder med at trække anvendelige rapporter fra timesagsmodulet.

Vi har ultimo 2015/primo 2016 assisteret Anlægsafdelingen med udarbejdelse af et rapportværktøj, der kan specificere bevillinger og forbrug i økonomisystemet på enkeltprojekter.

Dette arbejde viste, at der er en række posteringer (primært frem til 2010) i økonomisystemet, der ikke har fået tilknyttet en projektkode, hvorfor de ikke systemmæssigt kan henføres til konkrete projekter.

Difference udgør ultimo 2015 ca. 18,7 mio. kr.

Samtidig viste arbejdet, at der er usikkerhed i forhold til en række enkeltposteringer af såvel forbrug som bevillingsreguleringer i økonomisystemet, hvorfor der ikke er overensstemmelse mellem det regneark som Anlægsafdelingen har anvendt som grundlag for den løbende overvågning af bevillinger og forbrug – og for aflæggelsen af de årlige anlægsredegørelser.

Anlægsafdelingen har derfor – i samarbejde med ASA-regnskab – iværksat et projekt, der fremadrettet skal sikre en løbende, korrekt registrering af bevillinger og forbrug i time-sagsmodulet.

Samtidig er der iværksat et arbejde, hvor oplysninger om bevillinger og forbrug i time-sagssystemet kvalitetssikres, således time-sagssystemet fremadrettet bringes til at udtrykke det korrekte billede af bevillinger og forbrug på de enkelte projekter.

Arbejdet er endnu ikke tilendebragt – ligesom anlægsredegørelserne for 2014 og 2015 endnu ikke er udarbejdet.

Vi har som led i revisionen foretaget stikprøvevis kontrol af anlægsprojekter. Vi har i den forbindelse konstateret, at der ikke i alle tilfælde løbende sker budget- og økonomi opfølgning af de enkelte projekter.

Dette er således eksempler på fejlkonteringer af bevillinger og posteringer mellem projekter, der ikke er tidligere er opdaget og korrigeret.

Vi vil derfor følge op på disse punkter ved revisionen af årsregnskabet for 2016.

Departementet for Boliger udarbejder en årlig beretning om Anlægs- og Renoveringsfondens aktiviteter og status på de enkelte projekter. Denne er endnu ikke færdig for 2014 og 2015.

Hertil oplyser Departementet for Boliger, Byggeri og infrastruktur.

Der er i forbindelse med de konstaterede fejlposter, nedsat arbejdsgruppe bestående af Anlægsafdelingen og DcR, der har til formål og implementere de nødtørftige ændringer der sikrer at tilsvarende fejler ikke opstår fremover, herunder både system mæssige ændringer samt arbejdsprocesser.

Derudover har arbejdsgruppen til formål, at udarbejde handlingsplaner til oprydning af de allerede konstaterede fejler og uoverensstemmelser. Derudover henvises til bevarelse af pkt. 5.5.10.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

5.7 Årsregnskab – eventualrettigheder og forpligtelser

I regnskabet side 58 er selvstyrets eventualforpligtelser oplyst. Der findes ifølge vores oplysninger ikke en central registrering af sådanne forpligtelser, ligesom der ikke foretages kvalitetssikring af oplysningerne.

Efter vores opfattelse ville det ligeledes være relevant også at oplyse eventualrettigheder. Det gælder eksempelvis oplysninger om rente- og afdragsfrie lån, der i regnskabet er værdiansat til 0 kr., men som under bestemte forudsætninger fortsat vil kunne medføre en indtægt for selvstyret.

Hertil oplyser DcR, ved ASA, under Finansdepartementet:

DcR er enige i revisor anbefalinger og vil arbejde for at få eventualrettigheder anført i regnskabet.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

6.1.2 Kompetencer, uddannelse

Ved vores møder med departementerne har vi noteret os, at flere departementer har jurister ansat til at understøtte sikringen af, at forvaltningen sker i overensstemmelse med gældende love og regler.

Juristerne vurderes af departementsledelserne at have et dybtgående kendskab til især faglovgivningen på ressortområdet – alene af den årsag, at de juridiske fagpersoner ofte er inddraget i det lovforberedende arbejde og dermed også har en dyb indsigt i intentionerne bag lovgivningen på området.

Selvstyrets medarbejdere har adgang til følgende kurser i forhold til sagsbehandlingsarbejde:

- Grundlæggende forvaltning (4 dage rettet mod nye sagsbehandlere i selvstyret)
- Sagsbehandlerens arbejde (3 dage rettet mod såvel nye som mere erfarne sagsbehandlere)

Kurserne er ikke i dag obligatoriske.

Det ville efter vores opfattelse være hensigtsmæssigt, såfremt kurser i generel sagsbehandling blev gjort obligatorisk for alle sagsbehandlere inden for det første ansættelsesår.

Det er samtidig vores vurdering, at et sådant kursus med fordel ville kunne udvikles som et elearningkursus.

Dette ville indebære såvel den tidsmæssige som den sproglige fleksibilitet, der kræves ved den forholdsvis store personaleudskiftning, der finder sted på de relevante områder.

Hertil oplyser HR-PAU, ved ASA, under Finansdepartementet:

ASA tager punktet til efterretning og kan oplyse, at der pågår et arbejde med henblik på obligatoriske kurser indeholdende sagsbehandling på flere niveau, herunder ved jobstart (introkursus) og inden for det første kvartal (sagsbehandlingskurser). En sådan beslutning vil dog skulle træffes af en samlet departementschefgruppe.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

7. Forvaltningsrevision

Punktet generelt

Hertil oplyser Finansdepartementet:

Side 1128: *Dette kan medføre en sløring af den faktiske styringssikkerhed, hvorfor bevillingsoverholdelsen efter vores vurdering bør opgøres og vises såvel med som uden overførselsadgangen.*

Finansdepartementet er enig.

Side 1129: *Det er helt afgørende, at data struktureres efter en ensartet registreringsramme med afsæt i opgaveområder, hvis de skal kunne bruges til at opgøre produktivitet og effektivitet i opgaveløsningen – og dermed om man får mest mulig ud af de til rådighed værende midler.*

Finansdepartementet er enig. Kommunerne kommer med i den nye kontoplan, ved etablering af nyt regnskabssystem.

Side 1130: *For Selvstyret kan dette også medføre ændringer i Finanslovsstrukturen, så denne i højere grad understøtter målingen af økonomiske data på politikområder frem for organisatoriske områder (departementsstrukturen).*

Finansdepartementet er enig. Indgår som en del af den nye kontoplan

Side 1130: *Det er dog også vores vurdering, at mulighederne i Webtas og Mit Perspektiv ikke i dag udnyttes fuldt ud. En fuldt udnyttelse af systemernes muligheder vil dog kræve en mere konsekvent og systematisk anvendelse af Webtas som tidsregistreringssystem for at give det nødvendige datagrundlag som fundament for at generere de relevante rapporter via Mit Perspektiv.*

Finansdepartementet er enig, men forventes først fuldt ud løst ved et nyt regnskabssystem.

Side 1131: *Det kunne overvejes, at etablere en central enhed til indsamling af ejendomsdata, til tværgående prioritering og til at understøtte enhederne i en optimal, tværgående bygningsudnyttelse.*

Det vil Finansdepartementet overveje.

Side 1132: *Det bør overvejes at forankre arbejdet med aktivitetsdata på tværs af selvstyret i en central enhed, der kan understøtte arbejdet med administration af aktivitetsdata, herunder overvejelser i forhold til*

registreringsprincipper, således der sikres en så høj grad af konsistens i dette arbejde på tværs af selvstyret som muligt.

Det vil Finansdepartementet overveje.

Side 1133: Arbejdet med måling af resultater og effekter vanskeliggøres derudover ofte af, at det ikke i tilstrækkeligt defineres, hvad der skal opnås med en given indsats, hvordan det skal måles og hvad udgangspunktet var.

Det er imidlertid også data, der naturligt har et stort fokus, da mange har en interesse i, hvorvidt man vælger de rigtige løsninger til de rigtige samfundsmæssige udfordringer.

Der gennemgøres løbende mange undersøgelser og udarbejdes mange rapporter, men der er ikke nogen central forankring af dette arbejde.

Det kunne overvejes, at etablere en sådan – uvildig – enhed med det formål, at styrke dette arbejde.

Opgaven varetages allerede af Grønlands Økonomiske Råd. Grønlands Statistik opsamler data og samarbejder med Finansdepartementet om opfølgning på KPI'er (mål) i Holdbarheds- og vækstplanen.

Side 1133: Der findes en række systemer, der indeholder elementer af ledelsesinformation. Der findes derimod ikke et mere tværgående system, der via standardrapporter hjælper enhederne med at sammenstiller generel, styringsrelevant information.

Det arbejdes der på i forbindelse med kommende ERP-system.

Side 1134: Opfølgning på produktivitet samt evaluering af resultater og løsningseffektivitet anvendes kun i meget begrænset omfang i selvstyret.

Der kan her henvises til Naalakkersuisuts Holdbarheds- og vækstplan side 103-104 i den danske udgave.

Side 1138: Det kunne overvejes, at etablere en central, uafhængig evalueringsenhed – eksempelvis i tilknytning til Ilisimatusarfik og Grønlands Statistik – med det formål, at understøtte såvel selvstyret som kommunerne med evalueringer af indsats, effekt og dermed størst mulig samfundsnytte for de til rådighed værende ressourcer.

Nej. Vi har allerede i dag Grønlands Økonomiske Råd og Grønlands Statistik, som udfører denne opgave.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

7.1.10.2. Inventarfortegnelser

Selvstyret har meget store værdier, der ikke fremgår af årsregnskabet, men som man af forvaltningsmæssige hensyn foretager registrering af.

Det fremgår således af regnskabshåndbogen, at de enkelte enheder skal have en inventarfortegnelse.

Det er tilladt at føre inventarfortegnelsen i form af billede dokumentation.

Der bruges ganske store ressourcer på dette – ikke mindst i driftsenhederne (skoler, døgninstitutioner og hospitalsvæsen). Samtidig kan det være vanskeligt at kontrollere den fortsatte tilstedeværelse af aktiver, da denne type aktiver ofte flyttes rundt mellem forskellige lokaler.

Det er vores opfattelse, at administrationen heraf kunne effektiviseres meget ved at gøre registreringen mere fokuseret på større aktiver (eksempelvis kun enkeltaktiver med en anskaffelsessum på over 50 eller 100.000 kr.) – og aktiver af privatanvendelig karakter (eksempelvis tv, foto og it-udstyr).

Vi anbefaler, at de nuværende regelsæt evalueres og eventuelt justeres.

Hertil oplyser Intern Revision, ved ASA, under Finansdepartementet:

Mulighederne vedrørende en forenklet føring af inventarliste undersøges i 2. halvår 2016 med hensyn på en eventuel justering af regnskabshåndbogen.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

7.1.10.3. Kunst til udsmykning

Selvstyret har en række kunstværker, som selvstyret enten selv har anskaffet eller modtaget som gave.

Disse indgår i inventarfortegnelserne for de enkelte enheder.

Det kunne overvejes at etablere et samlet, centralt register over værker med en anskaffelsessum over et nærmere fastsat beløb. Dette ville give et bedre overblik, hvor store værdier disse værker repræsenterer.

Vi er bekendt med at en sådan fortegnelse er udarbejdet på Inatsisartuts område af Bureau for Inatsisartut.

Hertil oplyser Intern Revision, ved ASA, under Finansdepartementet:

Der arbejdes på at etablere en særskilt fortegnelse på området.

Revisionsprotokollat vedrørende Asiaq:

Anmærkning/spørgsmål:

1.2.1 Manglende funktionsadskillelse

Hertil oplyser Asiaq, Finansdepartementet:

Det kan overvejes at opdele funktionen med hjælp fra ASA.

Revisionsprotokollat vedrørende Nukissiofiit:

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

Punkt 1.3.11 Generelle it-kontroller

Hertil oplyser Nukissiofiit, Departement for Natur, Miljø og Justitsområdet:

Der er til dette punkt tre anbefalinger fra it-revisionen, som Nukissiofiit følger op på.

1. Virksomheden bør overveje, om der fremadrettet skal modtages en erklæring fra TELE Greenland, dækkende de områder, som TELE Greenland varetager og har driftsansvaret for på vegne af virksomheden.

Svar:

Nukissiofiit vil indhente erklæring fra Tele Greenland, der dækker de driftsområder, som Tele Greenland har driftsansvaret for på vegne af Nukissiofiit. Kontrakten om driften pågår og erklæringen bliver en del af kontrakten.

2. Den etablerede brugeradministrationsprocedure bør følges konsekvent i forbindelse med oprettelser, ændringer og nedlæggelse af brugere. I forbindelse med overgangen til nyt økonomisystem er der foretaget en revurdering af brugerne i dette og de rettigheder, de er tildelt for at sikre, der er etableret funktionsadskillelse, samt at ingen brugere har rettigheder, som overstiger deres arbejdsbetingede behov. Vi anbefaler, at virksomheden indfører procedurer for en periodisk revurdering af brugerne og de tildelte rettigheder.

Svar:

Der er iværksat funktionsadskillelse mellem de som tildeler rettigheder og de som opretter brugerne i ERP/økonomisystemet. Brugeroprettelse i vore IT-systemer foregår via vort it-værktøj Sysaid, som er en elektronisk portal til styring af brugeroprettelser.

I forbindelse med revidering af IT-afdelingens årshjul pågår det et arbejde med udarbejdelse af procedurer for periodisk revurdering af brugerne og de tildelte rettigheder.

3. Adgangen til Nukissiofiits miljøer bør begrænses således, at udviklere ikke har fuld og uovervåget adgang hertil.

Svar:

Den struktur, som Nukissiofiit er underlagt, hvor nogle af de tilknyttede eksterne IT-konsulenter er bosiddende udenfor Grønland nødvendig gør, at enkelte af disse konsulenter har adgang til vore IT-systemer. Adgang til vore it-systemer sker i forbindelse med løsninger af konkrete opgaver og adgangen er derfor aftalt mellem Nukissiofiit og konsulenterne.

Nukissiorfiit har købt software, som sørger for registrering af tilgange til vore it-systemer, der samtidig også registrerer foretagne ændringer.

Anmærkning/spørgsmål fra Revisionsudvalget:

Punkt 2.2.2 Varebeholdninger

Hertil oplyser Nukissiorfiit, Departement for Natur, Miljø og Justitsområdet:

Nukissiorfiits varelagre består primært af reservedele til virksomhedens produktionsudstyr. En del af disse reservedele er købt i forbindelse med opførsel af de enkelte værker. Det er i samråd med revisionen vurderet, at en del af reservedelene ikke længere repræsenterer den værdi, som de står bogført til.

For at give et mere retvisende billede af Nukissiorfiits varebeholdning og dermed regnskab har Nukissiorfiit valgt at nedskrive varelagrene til en lavere værdi. Nedskrivningen er vurderet til at skulle være på 10 mio.kr. Den eksterne revision er enig med Nukissiorfiit om, at der skulle ske en nedskrivning af varelagrene i denne størrelsesorden.

Inatsisartut Revisionsudvalg

Eftersendelse af besvarelse fra Mittarfeqarfiit som tillæg til "Naalakkersuisuts kommentarer til revisionsprotokollater 2015"

"Naalakkersuisuts kommentarer til revisionsprotokollater 2015" er fremsendt til udvalget den 14. juli 2016. I de fremsendte kommentarer fremgår at besvarelse fra Mittarfeqarfiit vil blive eftersendt.

Besvarelse fra Mittarfeqarfiit eftersendes herved.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Randi V. Evaldsen

Brevdato: 04-08-2016
Sags nr. 2016 - 11032
Akt id. 3271422
J.nr. 23.14

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Besvarelse om de foranstaltninger og overvejelser, som revisionsprotokollatet for Mittarfeqarfiit 2015 giver anledning til.

Vedr. Mittarfeqarfiit

Punkt 1.4.1 Forretningsgange og interne afstemninger (side 276)

Mittarfeqarfiit har lavet nye forretningsgangsbeskrivelser samt indført interne afstemninger, som udspringer af nye interne arbejdsgange der er indført i 2015. Dertil er der i 2015 tilført nye controllere i Økonomiafdelingen – dels ved nyansættelse samt ved reorganisering og nyvurdering af stillingsbeskrivelser. Disse tiltag har desværre ikke været fuldindført i løbet af 2015, hvilket skyldes afgang af økonomidirektør og søgning af ny økonomidirektør i slutningen af 2015 og primo 2016. Desuden har Mittarfeqarfiit igangsat projektet omkring nyt økonomisystem, hvor der også trækkes meget ressourcer fra der daglige arbejder – som samlet har betydet at afdelingen har været under stress og pres i 2015 og begyndelsen af 2016.

Mittarfeqarfiit vil i de kommende år investere i nye digitale arbejdsmuligheder og vil i den forbindelse også se på forretningsgangene – og gerne med eksternt konsulentbistand.

Med ansættelse af ny Økonomidirektør pr. primo 2016, vil fokus igen kunne styrkes på interne arbejdsprocesser og interne kontroller. Samtidig vil Økonomiafdelingen holde projektet omkring nyt økonomisystem kørende.

Punkt 1.4.3 Miljømæssige forpligtelser vedr. reetablering (side 277)

Mittarfeqarfiit er en driftsorganisation, som driver lufthavnene samt helistops i Grønland, på vegne af Grønlands Selvstyre. Aktiverne i Mittarfeqarfiit er stillet til rådighed af Grønlands Selvstyre med henblik på at drive lufthavnene og helistops i henhold til Trafikstyrelsen og ICAO' bestemmelser. Mittarfeqarfiit er direkte underlagt politisk ledelse, hvorfor landkassen hæfter for deres virksomhed.

I tilfælde af en lufthavn eller heliport nedlukkes og ikke længere bruges, er det i henhold til gældende Budget regulativ et krav, at Mittarfeqarfiit skal stille aktivet tilbage til Selvstyret. Grønlands Selvstyre beslutter så, hvad der skal gøres med aktivet – enten sælges eller bruges af andre enheder under Grønlands Selvstyre. Eller om området skal reetableres til natur.

På det baggrund bliver der ikke indregnet eller oplyst om forpligtelser til reetableringsudgifter i Mittarfeqarfiit årsregnskab.

Punkt 1.4.4 Værdiansættelser af anlægsaktiver (side 277)

Mittarfeqarfiit har i de seneste mange år oparbejdet et reinvesteringsmæssigt efterslæb, som skyldes at Mittarfeqarfiit ikke driftsmæssigt selv har kunnet reinvestere i aktiverne eller Grønlands Selvstyre har underprioriteret reinvesteringer i Mittarfeqarfiit aktiver. Mittarfeqarfiit skal ansøge om bevilling for at skabe teknisk vurdering af en landingsbane, som evt. er påvirket af ændrede permafrost forudsætninger. Uden teknisk baseret vurderingsgrundlag har Mittarfeqarfiit ikke fundet basis for evt. regnskabsmæssigt nedskrivning af landingsbane med evt. ændrede permafrost forudsætninger.

Der pågår i 2016 dybere teknisk vurderingsarbejder af landingsbanen.

Punkt 2.2 Materielle Anlægsaktiver 1.432.357 t.kr. (Tilstedeværelse) (side 279)

Mittarfeqarfiit' anlægsaktivmasse består af tildels vurderinger af gamle aktiver, som blev anskaffet før 1. januar 1999, samt nyanskaffelser efter 1. januar 1999, som er bogført med faktiske anskaffelsessværdier. Hele aktivmassen bliver årligt håndteret via Deloitte' program ALMA, hvorved nyanskaffelser, afskaffelser ved salg eller skrotning, årets afskrivninger bliver udarbejdet efter konkret beskrevne principper for værdiansættelse.

Det vil være på sin plads at der i forbindelse med det nye økonomisystem foretages kontrol af tilstedeværelse af aktiverne. Men pt. er der ikke bevilget projektkroner til efterkontrol af aktivernes tilstedeværelse.

Punkt 2.2 Materielle Anlægsaktiver 1.432.357 t.kr. (Anlægsbevillinger) (side 279)

Mittarfeqarfiits tekniske afdelinger foretager styring af anlægsprojekter som er finansieret via Anlægsbevillinger. Når de enkelte anlægsprojekter er færdige, udarbejdes der et anlægsregnskab på det enkelte anlægsprojekt. Når den færdige anlægsprojekt er over 1 mio. kr., skal Deloitte lave særskilt revisionspåtegning af projektets samlede forbrug. Men for alle færdiggjorte anlægsprojekter bliver der lavet anlægsprojektregnskab som afleveres til departementet.

Pt. er alle projekter stadigvæk undervejs, hvorfor der i 2015 ikke har været afleveret anlægsregnskaber på færdiggjorte anlægsprojekter.

